

ХТО КЕРУВАТИМЕ СУМАМИ

Юлія Павлик має право підпису, Артем Кобзар зможе скликати сесії та вести засідання міськради

ФОТО З ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ

ВЛАДНИЙ ДУЕТ. Сподіваємося, що розподіл обов'язків між Юлією Павлик та Артемом Кобзарем призведе до ефективного керування містом. Адже навіть гендерний баланс дотриманий

Анатолій ПОЛЯЧЕНКО

СПЕЦІАЛІЗОВАНА антикорупційна прокуратура (САП) 9 жовтня звернулася до Вищого антикорупційного суду (ВАКС) з клопотанням про відсторонення від посади міського голови Сум Олександра ЛИСЕНКА через події, про які ми розповідали у минулому номері. У цей же день ВАКС оперативно розглянув подання САП і задовольнив його. Нагадаю, що 6 жовтня Олександра Лисенка відпустили під заставу у 3 млн грн.

Непроста ситуація

За «Законом про місцеве самоврядування», у разі відсутності міського голови, або у разі неможливості з якихось причин виконання ним його обов'язків, обов'язки

Вищий антикорупційний суд відсторонив Олександра Лисенка від посади міського голови

міського голови мав би виконувати секретар міської ради. Але у Сумах його немає – Олег РЕЗНІК, обраний на цю посаду, зараз захищає Україну у лавах ЗСУ. Тож виникла непроста ситуація, яка загрожувала практично повністю паралізувати діяльність Сумської громади. І це напередодні зими.

Фахівці та юристи пропонували та обговорювали кілька виходів з цієї ситуації – зокрема, відкомандирувати до громади з лав ЗСУ Олега Резніка, провести вибори нового секретаря міськради або навіть введення військової адміністрації. Останній варіант виглядав найгіршим, бо містить у собі, як то кажуть, багато «підводних каменів», і, як вже показала практика, наврод чи сприяв би ефективному вирішенню проблем громади.

ТЕПЛО ПІШЛО

Опалювальний сезон у Сумах розпочався, але не для всіх

A2

ЧЕКАЄМО У ГОСТІ ЧЕМПІОНА

У чвертьфіналі Кубка України «Вікторія» зіграє з «Шахтарем»

A3

ХРОНІКИ ВТОРГНЕННЯ

На минулому тижні росіяни вбили 13-річну дівчинку у Краснопільській громаді

A3

ЖИТТЯ БЕЗ СМІТТЯ

Чи запровадять у Сумах роздільний збір відходів

A4

ЛІЧИЛЬНИК 18.10.2023
3425 ДНІВ
ВІД ПОЧАТКУ ВІЙНИ НА СХОДІ

ЛІЧИЛЬНИК 18.10.2023
602 ДНІ
ВІД ПОЧАТКУ ПОВНОМАСШТАБНОГО РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

ЖИТТЯ - НЕ ЗЕБРА З ЧОРНИХ І БІЛИХ СМУГ, А ШАХОВА ДОШКА. ТУТ ВСЕ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ТВОГО ХОДУ.

ДЕРУСИФІКАЦІЯ: нові назви сумських вулиць

Ми продовжуємо знайомити вас із новими назвами, які отримали сумські вулиці у рамках дерусифікації

#суми_дерусифікація

Провулок Павлова змінив назву на провулок Івана Кобизького. Іван Кобизький (1891 – 1933) – уродженець Кролевеця, викладач, військовий. Учасник Української революції 1917-1921 рр. Офіцер 1-го Богданівського полку (Київ, 1917), 5-ї Херсонської дивізії Армії УНР, начальник культурно-просвітницького відділу 2-ї резервної бригади 1-ї Запорозької дивізії армії УНР. Потому викладав, займався популяризацією української освіти та розвитком пластунаського руху. Завідувач Шевченківського відділу Чернігівського музею ім. Тарнавського (1918-1919). Директор Української реальної гімназії у Ржевніцях (Чехія).

Провулок Плещеева став провулком Благодатний. Це рішення було прийнято за пропозицією мешканців провулку.

Провулок Руднева отримав нову назву – провулок Миколи Янчевського. Микола Янчевський (1875 – 1935) – генерал-хорунжий Армії УНР. Уродженець Ямполь. Під час Першої світової війни у Луцькому полку командував батальйоном, нагороджений багатьма орденами та Георгіївською зброєю. У 1918-1919 рр. – у Сердюцькій дивізії та у 3-му полку січових стрільців. У 1920-1921 рр. – на інспекторській роботі у командуванні Армії УНР.

Провулок Серова змінив назву на провулок Бориса Іваницького. Борис Іваницький (1878 – 1953) – уродженець села Самотівка Краснопільського району. Український лісівник, професор, автор першої книги з лісівництва українською мовою, фундатор лісового департаменту Генерального секретаріату земельних справ та Всеукраїнської лісової спілки. Виконував обов'язки міністра земельних справ. Голова Братства української державності (передпарламент в еміграції) та Української Національної Ради (1948-1953).

2 млрд грн станом на 1 жовтня надійшло до загального фонду бюджету Сумської міської ТГ (без урахування офіційних трансфертів), що становить 71,6% до плану на рік.

Вітаємо з днем народження нашого земляка, першого командувача ОТУ «Суми», заступника командувача Сухопутними військами ЗСУ України, генерал-майора Олександра Нестеренка! Перемоги та миру! Дякуємо за захист Сумщини!

На Сумщині тривають осінньо-польові роботи. Станом на 10 жовтня впорядковано 236 тисяч гектарів соняшника. Це 92% до загальної площі олійної культури. Сої зібрали на 70% від загальної площі, а кукурудзи на зерно – близько 10% від площі, яка підлягає збиранню.

МЕДИЦИНА

ЖКГ

Наташа АКУЛОВА

У СУМАХ розпочався опалювальний сезон, але не для всіх

10 жовтня відбулося засідання міської комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій, на якому було опрацьоване лише одне питання - початок опалювального сезону 2023–2024. Спершу

Тепло пішло

члени комісії заслухали представників освіти і медицини, які повідомили, що у освітніх закладах міста температура становить 14–16 градусів, тому дитячі садки особливо потребують обігріву. Ситуація у медичних закладах краща, там температурний режим становив 19–20 градусів. У результаті засідання комісія

ТЕБ та НС ухвалила розпочати опалювальний сезон у бюджетних установах і закладах Сум з 11 жовтня. Наступного дня виконавчий комітет СМР підтримав це рішення і надав право керівникам бюджетних закладів розпочинати опалювальний сезон своїм рішенням (за письмовим зверненням керівника за-

кладу до теплопостачальної організації).

До повноцінного старту опалювального сезону відповідну послугу бюджетним споживачам ТОВ «КППВ» надаватиме ТОВ «Сумитеплоенерго». Про опалення у житловому секторі міста поки що мова не йде.

РОЗВИВАТИ І ПОГЛИБЛЮВАТИ. У найближчих планах НСЗУ розвивати програму не вшир, а вглиб. Тобто, будуть розширювати вже існуючі програми в плані саме збільшення списку препаратів і доступності програми в усіх населених пунктах

Доступна реімбурсація

Альона КАСАТКІНА

ПРОГРАМА «Доступні ліки» на Сумщині продовжує працювати, але є певні проблеми у прикордонних громадах

Про роботу НСЗУ з медичними закладами Сумської області, а також про новини програми реімбурсації за лікарські засоби «Доступні ліки» під час брифінгу розповіла голова Національної служби здоров'я України Наталя ГУСАК. За словами посадовиці, попри війну, НСЗУ не переривало своєї співпраці з медичними закладами нашої області, і вже в цьому році з укладених на 4,5 млрд грн договорів, оплачено 3,5 млрд грн. А це означає, що мешканці Сумської області отримали безоплатні медичні послуги на цю суму.

Також, попри війну, навіть під час активних бойових дій на території області, НСЗУ продовжувала фінансувати аптечні заклади за програмою «Доступні ліки». Зараз ця програма значно розширилася і наразі до неї входять вже понад 600 найменувань лікарських засобів, за які можна отримати повну або часткову компенсацію. Це і ліки проти серцево-судинних захворювань, діабету 2-го типу, цукрового та нецукрового діабету, бронхіальної астми, епілепсії, розладів психіки та поведінки, хронічного обструктивного захворювання легень, хвороби Паркінсона тощо. З жовтня через програму реімбурсації

пацієнти можуть отримати тест-смужки для вимірювання цукру, адже, за підрахунками спеціалістів, на цей вид діагностики хворі з підвищеним цукром витрачають до 1000 грн на місяць.

Сьогодні найбільш проблемним питанням у дії цієї програми є питання її доступності у прифронтових регіонах. Не виключення тут і громади Сумської області, які знаходяться найближче до кордону з ворогом, а також у віддаленій сільській місцевості. За статистикою, на Сумщині понад 142 тис. пацієнтів користуються послугою «Доступні ліки». З початку 2023 р. мешканцями Сумщини погашено 337 тис. е-рецептів, а загалом їх було виписано 408 тис. Тобто понад 82% тих, хто звернувся до лікаря за такою послугою, вже її отримали та використали. Разом з тим, відсоток погашення рецептів у містах та селах дуже відрізняється. У містах погашається 100%, у селах – лише 32%. На жаль, у сільській місцевості лише дві аптеки мають договори з НСЗУ, а людям з села важко і дорого їздити до міста за ліками. Саме над покращенням територіальної доступності громадян до програм реімбурсації НСЗУ зараз активно співпрацює з міжнародними організаціями, представники яких готові дозволити необхідні лікарські засоби на такі території, для того, щоб люди мали можливість ними користуватися.

Укриття чи прикриття

Олена МИКОЛАЄНКО

НА УКРИТТЯ на Сумщині цьогоріч виділено майже 600 млн грн, але попри це, навіть не всі заклади освіти мають такі шовища

Станом на середину жовтня 2023 р. у Сумській області облаштували вже 1932 захисні споруди. 3 липня цього року кількість укриттів збільшилась на 328 одиниць. Загальна місткість захисних споруд на Сумщині складає понад 30 000 осіб. Про це під час апаратної наради при голові СО-ВА повідомив директор Департаменту цивільного захисту населення Сумської ОВА Олександр МИЛАШ. Найгірша ситуація, за словами чиновника, склалася сьогодні в Охтирському районі, там обліковується найменша кількість укриттів. За минулий тиждень фонд захисних споруд збільшився на 15 одиниць, з яких 9 було додано у Роменському районі, по 3 у Сумському та Шосткинському районах.

За інформацією директора обласного Департаменту освіти і науки Вікторії ГРОБОВОЇ, на облаштування 15 укриттів у закладах освіти з держбюджету

виділено 72 мільйони гривень. Крім того, з обласного бюджету виділено додаткові фінансові ресурси. Роботи на об'єктах тривають, але наразі жодного укриття із зазначених ще не здано в експлуатацію.

За статистикою Управління освіти та науки Сумської міськради, в обласному центрі у поточному році

проведено капітальні ремонти підвальних приміщень та цокольних поверхів 11 закладів загальної середньої та 6 закладів дошкільної освіти Сумської міської територіальної громади. До кінця поточного року будуть відремонтовані підвальні приміщення та цокольні поверхи 9 закладів загальної середньої та 10 закладів

Департамент цивільного захисту спільно з національною поліцією та представниками ДСНС отримали доручення перевірити та проаналізувати ситуацію з захисними спорудами у Сумському районі та місті Суми

РАЙОННА ШКОЛА. Так виглядає протирадіаційне укриття в одній із роменських шкіл Тут є водопостачання, каналізація, опалення, електропостачання та електроосвітлення, меблі та доступ до Інтернет

дошкільної освіти Сумської міської територіальної громади.

Минулого тижня в області з робочим візитом побував заступник керівника Офісу президента Олексій КУЛЕБА. Одним з напрямків роботи на Сумщині була перевірка забезпечення освітнього процесу в регіоні, зокрема безпека дітей та облаштування укриттів. «Ми побували у середній школі у м. Суми, де немає укриття, через що діти вимушені навчатися виключно в дистанційному форматі. За словами вчителів, саме через неможливість навчатися офлайн зі школи забрали документи понад 100 дітей. Ухвалено рішення, що обласна влада дофінансує навчальний заклад, щоб облаштувати укриття. Схожа ситуація в багатьох навчальних закладах міста Суми», – повідомив заступник керівника ОП.

Олена МИКОЛАЄНКО

У СУМАХ пройшли зйомки другого сезону музичного шоу «Як звучить світ... Україна»

Звуки Сум

Зйомки чергового випуску другого сезону музичного шоу «Як звучить світ... Україна» відбувалися у нашому місті і були присвячені місту Суми. Автори проекту звернули увагу на Суми, бо Суми мають багатий культурний спадок і важливе місце в історії України, а також, на думку авторів «Як звучить світ... Україна», могли б бути одним з наймальовничіших міст Слобожанщини, адже у нас є неймовірна кількість храмів і музеїв, наше місто славиться літературними діячами, театрами тощо.

Автори проекту Євген та Наталя СИНЕЛЬНИКОВИ у випуску роз-

криють здебільшого саме культурну сторону Сум, розкажуть про його сучасних митців, спортсменів та креативних талановитих особистостей, покажуть старовинні храми та сучасне життя обласного центру. Ведучий шоу, талановитий композитор Євген ФІЛАТОВ запише звуки міста, його діячів та створить унікальну композицію, яка відповідатиме звучанню Сум.

«На початку повномасштабного вторгнення по Сумах їздили російські танки, на щастя, добровольці з містян відстояли місто. Сьогодні, прогулюючись вулицями Сум, спостерігаючи за його життям, ми переповнюємося

гордістю за наш народ, і водночас, серце стискається від однієї думки, що цю красу ми могли втратити. Місто не таке популярне для туристів, як, скажімо, Львів, Одеса чи Київ, але заслуговує більше уваги як від українців, так і туристів з-за кордону, бо в ньому дійсно є що подивитися, послухати та відчувати глибоке історичне коріння», – прокоментували зйомки Євген та Наталя Синельникови.

У випуску про Суми гармонійно переплітаються історія давнини та сучасних митців, що зробить випуск унікальним як для глядачів, що відвідували раніше це місто, так і для тих, хто мало чув про нього.

«На Сумщині розроблена дорожня карта з розбудови нашого інформаційного простору. В кінці вересня у нас відбулося кілька знакових подій та рішень щодо реалізації цієї дорожньої карти», -

Лариса ЯКУБЕНКО, представниця Нацради України з питань телебачення і радіомовлення у Сумській області

75 років виповнилося одному з провідних вишів України - Сумському державному університету.

У Сумах завершився другий тур чемпіонату України з хокею на траві серед жіночих команд вищої ліги. Після двох турів лідирує муніципальний хокейний клуб «Сумчанка», який виграв усі свої матчі, друге місце посідає команда інституту фізичної культури Сумського державного університету, третє - збірна Сумської області.

ЖИТТЯ БЕЗ СМІТТЯ.
У Сумах вже вп'яте пройшов «Екокрес», який традиційно був ініційований «Агенцією промоції «Суми» та за сприяння Департаменту фінансів, економіки та інвестицій СМР. Дев'ять команд по п'ять учасників протягом години на швидкість збирали сміття по вул. Луговій вздовж річки Сумки. За цей час учасники заходу зібрали 930,4 кг сміття. Поза конкурсом було зібрано додатково 198 кг сміття. З вивозом зібраного сміття, як завжди, активним сумчанам погодився допомогти ТОВ «Сервісресурс».

ФОТО ТИЖНЯ

ЩОДЕННИК

БЕНТЕЖНІ ПРИКМЕТИ ЧАСУ

Соломон Слабоженський

ПОНЕДІЛОК, 9 ЖОВТНЯ. Холод. Зігріти душу виходжу на вулицю, навіть вигадую собі справи: цього-того купити, а як не купити, так хоч подивитись, скільки тепер коштує. До власної пенсії ставлюсь зверхньо і безвідповідально, інвестував солідну суму в бичків. Не тих, які племенні, а скромніших, у томаті. Ще й знайомого kota пригостив. Знаю, що можна було б картоплі на пів-зими, та коли ще та зима, а бенкету охота зараз! Зустрічаю перехожих у масках. Таких небагато, але трапляються регулярно. COVID, чи так, про всяк випадок?

ВІВТОРОК, 10 ЖОВТНЯ. Прикмети часу: табличка «Зачинено» на дверях магазину з переляку перевернута «догори дригом». Значить, тривога. Якщо «Зачинено» висить нормально - магазин просто не працює у штатному режимі. Ліфт - не місце для роздумів про сенс життя. На питання якоїсь сусідки: «Вам куди?», замість повернувшись назву вулиці. Жіночка дорогою помітно нервувала і вискочила з ліфту, мов на маньяка натрапила. Хаос у голові, криза середньопенсійного віку - теж прикмети часу, тільки не загального, а мого особистого.

СЕРЕДА, 11 ЖОВТНЯ. Наразі Суми формально без голови, тобто без міського голови. Нічого, чимчикуємо далі торованим шляхом, а назустріч - ще новіше непорозуміння, пов'язане саме з дорогами. Керівник ТОВ отримав повідомлення про підозру у привласненні бюджетних коштів, які мали піти на ремонт доріг. Підозри - не вирок, але поряд з конкретикою війни і такою абстрактною категорією, як імідж міста - воно якось дисонансно.

ЧЕТВЕР, 12 ЖОВТНЯ. Ще про шляхи-дороги. З одним перехрестям на просп. Лушпи (Космонавтів) у мене пов'язано років 30 життя і купа вражень. Бувало, ледве розминався там із залізними монстрами на чотирьох колесах, та ще й матоків заробляв. Зайвою і недоречною істотою почувався я на цьому переході без світлофору. А сьогодні на власні очі бачив, як тітка розсипала щось із пакета просто на «зебрі», зігнулась, збирає - машини стоять в два ряди і жодна не бібікне! Ні, щось людське в тих автівках таки сидить.

П'ЯТНИЦЯ, 13 ЖОВТНЯ. Добрий день для всілякого зла і нечистої сили. Клацаю світло у ванній - вибухає лампочка. Вкручу нову - б'є током. Закриваю кран - тече. Дивлюсь у дзеркало - там якась потвора. Вірна прикмета, що незабаром буде краще, бо все погане вже набридло. Не в такий би день казати, але Суми отримали таки голову. Тимчасово. Тобто, терміново обрали секретаря міськради.

СУБОТА, 14 ЖОВТНЯ. Поруч зі мною, просто під дверима, йде боротьба за зразкову культуру побуту. Хтось повиставляв «на калідор» уламки меблів і ще якийсь габаритний мотлох. Зібралися небайдужі і свідомі сусіди, заходились шукати автора «інсталяції». З прийнятних слів чую тільки «Це не моє!», повторюване різними голосами. Передбачаю, що у диспуті істина не народиться, а боротьба ось-ось перетвориться на бійку. Припиши, зберігаю боягузливий нейтралітет, бо у боротьбі за культуру побуту втрати неминучі.

НЕДІЛЯ, 15 ЖОВТНЯ. На додачу до обстрілів ще накрило дощами. І те, і те триватиме довго, довести це не можу, але інтуїція не обдуриш. Відвідування дачі відтермінуються до наступної весни. Створив город на письмовому столі - у лоточках та горщиках посадив перець. Це я, ліниве і інфантильне дитя асфальту! Ще пару років війни, і у людей на утеплених балконах кувкатимуть поросята. Друзі з-за кордону розпитують про погоду, ціни, транспорт, електрику та тепло. Ім у Європі бракує драйву. Сфотографував вітрину сусіднього магазину з наліпкою «СУМИ ВИСТОЯТЬ», і розсилаю замість розгорнутих відповідей, аби тільки відчепились.

ВІЙНА

Анатолій ПОЛЯЧЕНКО

Хроніки вторгнення

КОРОТКО про найголовніші події військового часу на Сумщині

9 ЖОВТНЯ росіяни здійснили 5 обстрілів прикордоння Сумської області. Зафіксовано 17 вибухів. З вертольота обстріляли село Степне Хотинської громади, в шести домогосподарствах вибиті вікна, зруйновані приміщення.

10 ЖОВТНЯ росіяни завдали по Сумській області 87 ударів з різного озброєння. 10 жовтня російські вироуди вдарили по Краснопільській громаді. В селі Угроїди внаслідок обстрілу було поранено 13-річну дитину. По дорозі у Суми дівчинка померла у «швидкій». У Краснопільській громаді внаслідок вибухів зазнали пошкодження приватні будинки, господарчі споруди, ліцей та дитячий садок.

11 ЖОВТНЯ росіяни обстріляли 9 громад Сумщини. Всього зафіксовано 286 вибухів. Про це повідомили в Сумській обласній військовій адміністрації.

У результаті обстрілів поранена жінка, яка госпіталізована, пошкоджені 8 приватних житлових будинки, приміщення школи, літня кухня та господарча споруда.

У ніч на **12 ЖОВТНЯ** бійці сумської тероборони на спостережному посту

виявили російську диверсійну групу. Вона складалася з 8 людей. Про це повідомив командувач Об'єднаних сил ЗСУ генерал-лейтенант Сергій Наєв.

За інформацією Наєва, ДРГ намагалася перетнути український кордон. Диверсанти мали на меті рухатись в напрямку одного з об'єктів цивільної критичної інфраструктури. По російських диверсантах завдали ударів артилерійський та мінометний підрозділи. ДРГ має бойові втрати, вона відійшла у бік державного кордону. Протягом доби 12 жовтня росіяни завдали 46 ударів по території Сумщини. Внаслідок обстрілів є пошкодження. Про це повідомили у ГУНП в Сумській області. За даними поліціантів, пошкоджені чотири квартири в бага-

токвартирному будинку, п'ять домогосподарств, адміністративна будівля, вікна в дитячому садочку, приміщення лісового господарства, авто. Також відбулося загоряння приватного домоволодіння.

13 ЖОВТНЯ росіяни 22 рази обстріляли прикордоння Сумщини. Усього зафіксовано 237 вибухів. 3 них 100 були у Середино-Будській громаді. Обстрілів зазнали 8 громад області. Про це повідомили у військовій адміністрації. Внаслідок обстрілів пошкоджено 1 багатоквартирний будинок, вантажний автомобіль та адміністративну будівлю одного з підприємств, зазнали у поліції.

14 ЖОВТНЯ росіяни здійснили 20 обстрілів прикордоння Сумщини. Зафіксовано 92 вибухи. Обстрілів зазнали п'ять громад області. Про це повідомили у військовій адміністрації області.

Вночі **15 ЖОВТНЯ** росіяни обстріляли Юнаківську громаду, зафіксовано 12 вибухів. За даними ОВА, у Юнаківській громаді було 10 вибухів з РСЗВ та два вибухи з міномета. Протягом дня росіяни обстріляли 4 прикордонні громади Сумщини. Зафіксовано 85 вибухів, про це повідомили в Сумській ОВА.

А тепер – «Шахтар»

Анатолій ПОЛЯЧЕНКО

У КУБКУ України «Вікторія» зіграє з чемпіоном

Відбулося жеребкування 1/4 фіналу Кубка України з футболу. Жереб вибрав у суперники сумській «Вікторії» чемпіона країни - донецький «Шахтар». Матч повинен пройти у Сумах 1 листопада, однак головний тренер сумчан Анатолій БЕЗСМЕРТНИЙ не впевнений у цьому: «Передусім, це можливість перевірити себе у протистоянні з таким серйозним опонентом. Тільки хочу попередити: помиляються ті, хто вважає «Вікторію» приреченою. Чи відбудеться поєдинок у Сумах? Не хочеться щось прогнозувати, знаю тільки, що «Шахтар» не любить під час єврокубкових баталій гра-

ти на всеукраїнській арені далеко від місця дислокації. Тому все може бути».

Що ж стосується справ «Вікторії» у чемпіонаті, то на минулому тижні вона впевнено обіграла вдома аутсайдера - «Кремінь» з рахунком 3:0 і залишилася на другому рядку турнірної таблиці групи Б, набравши у 12 матчах 22 очки. У наступному турі «Вікторія» 21 жовтня на «Ювілейному» прийматиме ще одного аутсайдера - «Діназ» (Вишгород).

Успішно провів матч чергового туру і ФК «Тростянець». Наші земляки приймали «Кремінь-2» і перемогли з рахунком 2:1. «Тростянець» займає десяте місце і у наступному турі 16 жовтня в гостях гратиме проти одного з лідерів - команди «Чайка», яка займає третє місце.

ФУТБОЛ

Швидка невідкладна допомога сумської лікарні Святого Пантелеймона

Стало зле - викликай бригаду медиків. Транспортуємо до лікарні на госпіталізацію. Телефонуйте - 050 20 20 103.

10 жовтня на інформаційному порталі Сумської міської ради з'явилася інформація про те, що на час відсторонення Сумського міського голови Олександра Лисенка його обов'язки покладені на Юлію ПАВЛИК — керуючу справами виконавчого комітету. Розпорядження про це № 572-К підписав міський голова 6 жовтня 2023 року.

10 жовтня начальник Сумської обласної військової адміністрації Володимир АРТЮХ зустрівся із заступницею міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Вірою МОТРЕЧКО та керуючою справами виконавчого комітету Юлією Павлик. «Ми не втручаємось в політику, у справи правоохоронних органів. Але ми як обласна військова адміністрація не можемо залишатися осторонь, в той час, коли найбільша громада Сумської області — обласний центр, залишається без очільника міської ради. А попереду — початок опалювального сезону, реалізуються проекти з відновлення, триває будівництво

захисних споруд в закладах освіти», — сказав очільник області. Юлія Павлик повідомила, що вона має усі юридичні повноваження та право підпису для забезпечення роботи громади, крім функції щодо скликання засідання сесії міської ради. Але це питання опрацюється депутатами та юристами.

Обрали секретаря

На 19 жовтня було призначено позачергову сесію, на якій депутати збиралися обрати нового секретаря міськради. Але 12 жовтня під час засідання Конгресу місцевих та регіональних влад при Президенті України, Володимир Артюх оголосив лист до Володимира ЗЕЛЕНСЬКОГО про необхідність введення військової адміністрації в Сумах. Тому депутати терміново перенесли позачергову сесію на 13 жовтня. На ній одностайно було обрано секретарем Сумської міської ради, на період увільнення від роботи Олега Резніка, представника партії «Слуга народу» Артема КОБЗА-РЯ. На засіданні були присутні 29

Директора департаменту інфраструктури Сумської міськради Олександра Журбу відпустили під заставу у розмірі 1,4 млн грн.

депутатів. Секретаря міськради обирали шляхом таємного голосування. Сам Артем Кобзар не голосував, бо заявив, що у нього наявний конфлікт інтересів. Секретар міськради вестиме засідання ради, а саме головуватиме на засіданні, зможе скликати сесію та вести погоджувальну раду.

Судячи з усього, цього разу депутати відкинули вбік всі свої протиріччя, незгоди та «зради», бо зрозуміли, чим місту та їм особисто загрожує ситуація, що виникла у обласному центрі. Підтверджують це і коментарі міських обранців та нового секретаря міськради.

«Плануємо на наступному тижні провести сесію міськради, прийняти дуже багато важливих рішень — по військових, це основне питання, стосовно ремонту бомбосховищ, ремонту та будівництва дитячих садочків,

шкіл, лікарень, соціальної сфери», — говорить представник фракції «Слуга народу» Сергій ДМИТРЕНКО.

«Для міста обрання секретаря означає легітимність роботи Сумської міської ради. Тобто те, що зараз заблокована робота ради — це дуже позитивне рішення для міста Суми», — вважає представниця фракції «Сила і честь» Ірина ДЯДЕНКО.

«Ми раді з того, що рішення дійсно виважене, консолідоване й одностайне. Сконсолідована і легітимна рада буде впливати на діяльність міста, буде чіткою, відповідно до закону», — сказала представниця фракції «Європейська солідарність» Ірина ГУБСЬКА.

«Перед тим, як виходити на сесію, всі питання були обговорені з фракціями. Оскільки така ситуація скла-

лася в місті, то потрібно бути усім разом — фракціям у міськраді, підтримувати наших колег з виконавчої гілки влади. У нас була зустріч з головою обласної військової адміністрації, де він чітко поставив завдання, щоб у місті був порядок», — сказав представник фракції «Батьківщина» Анатолій САГАЧ.

Налаштований на конструктивну спільну роботу і Артем Кобзар: «Докладатиму зусиль, щоб виправдати вашу довіру та працюватиму на благо громади. Будемо намагатися з наступного тижня зібрати комісію по законності, проголосувати про Почесних громадян, це наші хлопці, які загинули, захищаючи Батьківщину. На наступному тижні буде ще одна сесія, на якій будуть розглянуті питання, пов'язані з виділенням фінансування військовослужбовцям, добровільним формуванням. Також зараз нагальне питання — це бомбосховища, найпростіше укриття. І опалювальний сезон, медицина й освіта. 🇺🇦

Євген ПОЛОЖІЙ

КОЛИСЬ редакція газети «Панорама» організувала екологічну акцію «За життя без сміття», в якій прийняли участь сотні волонтерів. Люди прибрали береги водоймищ від сміття, збирали у мішки, які потім вивозило до полігонів профільне комунальне підприємство. На очищених територіях вішали таблички з проханням не смітити. Таких прибирань було кілька, але кожного разу волонтери дивувалися — сміття кожної весни не ставало менше, а таблички знищували. Якось навесні до редакції зателефувала пані, і з претензією запитала, коли ми вже нарешті приїдемо прибирати берег річки, бо брудно там так, що страшно. На питання, хто вона і де мешкає, пані відповіла, що поруч, а на питання, чи не хотіла б вона сама щось прибрати, ображено кинула слухавку. На тому ми і закінчили з прибиранням сміття. Бо ідея полягала в тому, щоб начисто кілька разів прибрати береги водоймищ, щоб потім люди не смітили та самостійно слідували за чистотою. Ідеалісти, що поробиш.

Також останні двадцять, напевне, років журналісти спостерігали і описували події, що відбуваються в міському господарстві навколо збору, сортування, вивезення та утилізації сміття. Попри всі стогони учасників цього ринку — підприємців — про неприбутковість та таке інше, добровільно покидати цей бізнес ніхто не поспішав. Завжди за нього точилася боротьба. В якийсь момент цей сектор втрачав рештки прозорості і якості виконання послуг, потім щось налагоджувалося, але постійні проблеми з вивозом сміття переслідують сумчан вже багато років. Так само, як і постійні розмови про сміттєпереробний завод, сортування сміття та таке інше.

Останні події з затриманням начальника департаменту СМР Олександра ЖУРБИ на хабарі від операторів ринку вивозу сміття (так, принаймні, пишуть у прес-релізах відповідних силових структур), продемонстрували громаді, в якій спосіб вирішуються питання. Насправді, нічого нового люди не дізналися, хіба підтвердили здогадки фактом. Чим закінчиться справа, ми дізнаємося ще не скоро. А зі сміттям потрібно щось робити щодня. Стратегічно робити. І бажано, щоб процес відбувався прозоро для громади, щоб не ганялося потім СБУ чи НАБУ за хабарниками.

Тому наша редакція за підтримки Української Асоціації медіа-бізнесу вирішила дізнатися у гравців цього сектору міської економіки про їхнє бачення майбутнього. Ми плануємо поговорити з усіма зацікавленими особами, щоб зрозуміти, на що очікувати містянам. Чи буде впроваджено роздільний збір сміття, як це робиться у країнах Європи? Чи встановлять сортувальні лінії окремо у всіх громадах? Чи потрібно поставити їх безпосередньо на полігоні? Яким мусить бути стратегічний план, скільки займе часу на реалізацію і які потрібні інвестиції?

Спробуємо пошукати відповіді, нехай виключно поки що теоретичні, на ці непрості питання. Бо життєвий досвід показав, що життя без сміття, на жаль, неможливе. Така вже людина істота: смітить і часто за собою погано прибирає.

Проблема громади

Анатолій ПОЛЯЧЕНКО

ПРОБЛЕМА збирання, сортування, утилізації та захоронення сміття, як побутових відходів, органічних відходів, так і продуктів життєдіяльності людини, останні роки набула просто таки загрозового масштабу в Україні

Не минула ця проблема і Сумську громаду, яка налічує майже 300 тисяч мешканців. Всі ми розуміємо, що така кількість жителів «продукує» великий об'єм сміття та відходів, які необхідно вивезти та безпечно захоронити. Але найкращий вихід — це не просто вивезти, а відсортувати, утилізувати, переробити більшість відходів, і лише невелику кількість органічних відходів захоронити.

У Сумській громаді з вирішенням цих питань завжди були величезні проблеми, які подеколи набували масштабів екологічної катастрофи. У 2006 р. Суми практично «захлинулися у смітті», бо сміттєвий полігон твердих побутових відходів (ТПВ) у селі Верхня Сироватка під Сумами тоді вичерпав свої потужності і подальший вивіз сміття загрожував селу величезними екологічними проблемами. Мешканці села перекидали дорогу до полігону, не даючи проїхати машинам, і кілька днів сміття не вивозили з Сум. У середині жовтня 2006 року міська рада оголосила Суми зоною надзвичайної екологічної та епідеміологічної ситуації. На щастя, ситуацію вдалося владнати. Тодішній мер Сум Геннадій МІНАЄВ навіть став на коліна перед мешканцями села, благаючи пропустити сміттєвози. Тоді керівництво Верхньосироватської сільської ради та жителі села все ж таки пішли назустріч проханням керівників Сум і дозволили тимчасово продовжити експлуатацію полігону. Через деякий час було знайдено ділянку у селі Великий Бобрик (тоді Краснопільського району, а нині це Верхньосироватська громада Сумського району). Старий полігон було рекультивовано і засіяно травою, а сільська рада почала отримувати значно більші кошти за експлуатацію земель полігону. Цей приклад показує, настільки гострою для сумчан була і

залишається проблема з вивезенням сміття та відходів.

Нині ситуація в громаді не така критична, але теж потребує вирішення вже у найближчій перспективі. Перша черга полігону у Великому Бобрику вже закрита, закінчуються і можливості другої черги полігону. Зараз там, за словами головного інженера КП «Чисте місто», яке з 2021 року займається експлуатацією полігону, Ігоря ВОДЗИНСЬКОГО, накопичилося майже один мільйон тонн сміття, а його висота сягає 20 метрів — це приблизно висота семиповерхового будинку. Наразі на черзі — закінчення будівництва третьої черги полігону та введення його в експлуатацію. Саме сортування та переробка сміття дасть можливість значно продовжити час експлуатації полігону, зробить більш безпечними умови його зберігання. Не секрет, що сміттєві полігони — одні з найнебезпечніших об'єктів, адже фізичні та хімічні процеси, які відбуваються під час природнього гниття, часто провокують пожежі, які бувають важко погасити. Тому вкрай важливо ще й дотримуватися технологій зберігання, пересування сміття та пересипки його. Дотримання цих технологій теж продовжує строк «життя» полігону.

Ще один варіант утилізації відходів — це побудова сміттєпереробного заводу. Розмови про це йшли у Сумах багато років, але так і залишалися розмовами через високу вартість спорудження такого заводу — десь приблизно 30-35 млн євро (самостійно місто виділити такі кошти не в змозі), відсутність законодавчих гарантій для інвесторів та доволі великий період окупності такого заводу. Зрештою, у вересні 2020 року Сумська міська рада виділила 5,5 га землі на околиці Сум, поблизу так званого «Зеленого полігону», під спорудження такого заводу іноземними інвесторами. Гарантом виступив колишній очільник Сумщини Анатолій ЄПІФАНОВ — для цього ним було створено підприємство, яке потім, у свою чергу, повинно було створити спільне підприємство з іноземними інвесторами. Не всім сподобалася така схема, але зрештою депутати все ж проголосували за виділення землі. Однак і

тут все залишилося на рівні розмов, а потім почалася війна.

Третя черга полігону у Великому Бобрику будуватиметься за новими нормами, які передбачають ретельний роздільний збір та сортування сміття. Таке сортування дасть змогу вирішити багато завдань — це і екологічна безпека, і економічна складова — за рахунок продаж підприємством скла, картону, паперу, пластику, подрібненого великогабаритного сміття, видобутку біогазу тощо, що в свою чергу дозволить і підприємству розвиватися, не прохаючи кошти з місцевого бюджету, а можливо (в ідеалі) і дасть змогу знизити тариф для споживачів. Та й, зрештою, знову ж таки — це єдиний реальний шанс збільшення строку експлуатації полігону.

А з цим у Сумській громаді несподівано виникли проблеми — третя черга полігону у Великому Бобрику була розрахована на 8-10 років експлуатації, за умови, що туди будуть возити сміття тільки з Сумської громади. Однак згідно з прийнятим «Регіональним планом розвитку управління відходами» заплановано, що цей полігон повинен буде приймати відходи не лише з Сумської громади, а й з громад Сумського району, зокрема, Краснопільської, Білопільської, Лебединської, а також Охтирської та Тростянецької громад. Тож за таких умов полігону вистачить максимум років на п'ять. Незабаром також вступає в силу «Закон про управління відходами» і регіональний план зроблений саме під цей закон. Тому з громад на полігон повинні приїздити вже відсортовані відходи. Як це зробити практично — велике питання. Тож в одному з наступних номерів ми детально розповімо, як бачать вирішення цього, та інших питань, пов'язаних з сортуванням та переробкою ТПВ, усі зацікавлені особи — керівники відповідних структур, перевізники, очільники громад, жителі Сум.

А поки що варто підсумувати, що наразі єдиним шляхом хоч якогось прогресу у сфері поводження з твердими побутовими відходами, має стати роздільне збирання сміття і хоч якісь локальні сміттєсортувальні лінії. 🇺🇦

«Публікація підготовлена за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Її зміст є виключною відповідальністю редакції «Всі Суми Панорама-Медіа» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу».

Ми обрали Україну

Альона КАСАТКІНА

ЯК ПЕРЕСЕЛЕНЦІ З ЛУГАНСЬКОГО М. ЩАСТЯ ЗНАЙШЛИ ЩАСТЯ У СУМАХ

«Ми приїхали до Сум 22 травня 2014 р. з м. Щастя, що на Луганщині. Ми встигли на «останній потяг», що називається. У ту ніч, коли ми вже приїхали у Суми, була обстріляна одна з залізничних станцій Луганської області, і саме ця дата вважається датою початку бойових дій у Луганській області». Так згадує історію свого вимушеного переселення нині сумчанка, а колись луганчанка Наталія ЄСІНА.

Наталія Єсіна народилася і провела дитинство у Красному Лучі (тепер м. Хрустальне Луганської області, яке з весни 2014 р. перебуває під окупацією росії). Там її оточувала любляча родина, яка завжди була налаштована проукраїнськи, як і більшість оточення Наталі. Її бабуса розмовляла хоча й суржиком, але українською, мама працювала журналісткою у місцевій газеті, тому не дивно, що сьогодні, коли люди спілкуються з Наталією Єсіною, перше, що їх вражає – це чудова і непритаманна для Сумщини щира українська мова. Наталка навчалася в школі, коли почала писати свої перші замітки до газети, де працювали мама і хрещена, але життя своє зі словом пов'язувати не планувала: сама хотіла стати юристом, а батьки наполягали на педагогіці. Але доля складалася інакше, і першу освіту вона отримала у Східноукраїнському національному університеті ім.

ФОТО З СІМЕЙНОГО АРХІВУ

старшим редактором суспільно-політичних програм. Ще до народження сина я відчувала, що працювати стає дедалі важче, бо був певний тиск з перекосям на бік теперішнього ворога, тому поки дозволяла ситуація, я продовжила декрет і пішла у фріланс».

Точка неповернення

Ініціатором виїзду зі Щастя була саме Наталія, вона інтуїтивно відчувала, що буде тільки гірше, жити під окупацією вона не зможе, та й дитину треба рятувати від «руського міра». Останньою краплею став так званий референдум за створення лнр, регіон поступово заповнювався росіянами, майже на кожному кроці створювали-

На короткій сімейній нараді було вирішено збиратися і їхати, як тоді здавалося, у безпеку. У Сумах жили родичі, тому першим пунктом призначення й обрали саме наше місто. Квитки купили через інтернет, і 21 травня родина з двома рюкзаками та ноутбуком сіла у потяг і за добу була вже на нашій території. «Коли ми підїжджали ближче до Сум і я побачила якісь дорожні вказівники, на яких були написи «курссь – 40 км, мене на якусь мить охопив страх. Куди ми приїхали?», - пригадує Наталія. – Але то був лише миттєвий спалах емоцій. Я жодного разу не пожалкувала, що доля привела мою родину саме у Суми».

Рівні, але різні

Переселенця може зрозуміти лише переселенець. Оскільки погорільця зрозуміє лише погорілець, наприклад. Це чиста психологія. До 2014 р. таке поняття як переселенець, в Україні вже давно існувало хіба що на папері. Тепер у нас заведено вживати термін ВПО – внутрішньо переміщена особа, і серед них виділяють переселенців першої (2014-2015 рр.) і другої (2022 і до сьогодні) хвилі. Серед ВПО, як і серед інших соціальних груп населення, є різні люди: і гарні, і погані. Але так влаштоване життя. Різниця ж ментальна у переселенців першої і другої хвилі, як вважає Наталія Єсіна, полягає

ІСТОРИЧНІ КАДРИ. Ось так, потягом «Луганськ-Київ» родина Єсіних приїхала у нове життя, тікаючи від «руського міра» на Луганщині. Хіба тоді вони могли подумати, що він дістане їх і в Сумах.

Фото публікується з дозволу Наталії Єсіної

в мотивації, через яку люди були змушені покинути усе своє життя і їхати шукати нового: «Якщо у 2014 році люди, виїжджаючи, обирали Україну, то у 2022 – люди обирали життя. А ще, переселенці першої хвилі досить довгий час жили в очікуванні того, що скоро все скінчиться і вони повернуться додому. А життя йшло повз нас. Більшість же ВПО другої хвилі, лишаючи свої домівки, не мають сподівань на повернення».

Тут мій дім

Вже 10 років Наталія з сином живуть у м. Суми, але жінка і досі згадує ті перші відчуття. Одразу було відчуття безпеки, можна було говорити в повний голос, не озирюючись, гуляти вечорами на вулиці, дивитися, як на будівлях майорять НАШ українські прапори, яких на Луганщині не бачили з березня 2014 р.

На шію родичам родина сідати не хотіла, і оскільки віддалена робота приносила кошти, вони майже відразу знайшли квартиру для оренди, переїхали туди та стали налагоджувати своє життя тут. Оскільки було літо і син був ще маленький, то віддавати його в садочок було вирішено восени, а літо провести в «акліматизації» до місцевого життя, так би мовити.

Найбільшою складністю для переселенців було те, що їх ніхто не чекав з відкритими обіймами і готовими рішеннями. Тож, дехто просто сидів у тимчасовому житлі і чекав чогось від держави, але Наталія не з тих, хто зник чекати. Жінка взяла усе в свої руки і пішла у буквальному сенсі по кабінетах – до соцзахисту за статусом переселенця, до управління освіти – аби влаштувати сина у садочок, не боялася питати на вулиці у мамочок з дітьми, де тут поліклініка і гарний педіатр, а де тут перукарня або

ж магазин дитячих іграшок. Отже, вже у вересні 2014 р. 5-річний Артем пішов до дитячого садка, а Наталія продовживши віддалено адмініструвати декілька інтернет-ресурсів, зрозуміла, що людей, які стикаються з труднощами після вимушеного переселення, надто багато, а допомоги їм – надто мало. Це і стало поштовхом, аби спочатку ділитися на сайтах своїм досвідом, як ВПО. Пізніше її активну позицію помітили і вона отримала пропозицію від Чернігівського ГФ з прав людини реалізувати у м. Суми проект з допомоги ВПО. Відтоді Наталія не просто має статус ВПО, про який, до речі, воліє не згадувати, а допомагає тим, у кого менше рішучості і більше розгубленості на шляху до налагодження нового життя.

Сьогодні Наталію Єсіну знають у Сумах, не як переселенку, а як жінку з активною громадянською позицією, яка допомагає людям і відстоює права тих, хто цього потребує. Вона є співзасновницею ГО «Північна правозахисна група», є представником Української Гельсінської Спілки з прав людини у м. Суми. Вже у Сумах Наталія здійснила свою дитячу мрію і отримала диплом юриста у СумДУ.

Син Артем, якому сьогодні вже 14 років, навчається у школі, живе своє цікаве і до 24 лютого 2022 р. мирне, завдяки рішучості мамі, життю, і вважає себе сумчанином. Єдине, що вирізняє підлітка від своїх однолітків – це вільна від суржика українська мова.

На питання, чи почувалася родина Єсіних у Сумах, як вдома, Наталія впевнено відповідає: «Так! Саме під час повномасштабного вторгнення, під звуки вибухів, коли шкірою відчувався руснявий літак над моїм будинком, прийшло усвідомлення - що я НАРЕШТІ ВДОМА. Дякую долі, що я опинилася на Сумщині, моїй місцині сили. Мабуть, досвід переселення та подальших життєвих поворотів зробив мене такою, якою я є зараз, наповнив сенсом та цінностями, відсік зайве навколо та огорнув міцною оболонкою. Це зараз, мабуть, зізнання в коханні місту, яке свого часу прийняло мене, а потім захистило та вистояло, яке вистоїть та відновиться, незважаючи ні на що».

«Суми стали моїм домом. І з кожним прожитим тут роком я впевнена в цьому ще більше», - говорить Наталія Єсіна

Дала саме за фахом журналіста. Наталія ніколи не сиділа без діла і без роботи: «Для мене не було питання, як знайти роботу, працювала ще зі студентства. Після отримання «червоного» диплома магістра, я вже мала три-чотири пропозиції працювати. Обрала обласну телерадіокомпанію, де до декретної відпустки працювала

ся їхні блокпости, а правоохоронців не було. Ходити по вулицях рідного міста і вільно розмовляти ставало дедалі страшніше, потрібно було весь час себе контролювати та озиратися. «А коли мама сказала мені, що вона, гуляючи з Артемом на вулиці, дивиться на дахи будинків і вишукує снайперів, я зрозуміла, що нашому щастю у Щасті прийшов кінець», - пригадує Наталія.

Генерал-майор Олександр НЕСТЕРЕНКО: «За сприяння Командування Сухопутних військ Збройних сил України та партнерів військові готові до виконання завдань в осінньо-зимовий період»

ПІДГОТОВКА до осінньо-зимового періоду - основне завдання, яке стоїть перед кожним із нас

З початку повномасштабного вторгнення, коли було створено оперативно-тактичне угруповання «Суми», спільно з керівниками громад та представниками органів влади розпочали підготовку до зими. Важливо було вчасно та якісно побудувати фортифікаційні споруди та облаштувати модульні приміщення, які залишилися основою та слугують по цей день.

До нас звернулись представники «Swedish Business Association in Ukraine» та інші партнери з пропозицією надати допомогу військовим частинам. Завдяки спільній роботі ми змогли забезпечити військові частини, які завершили підготовку та найближчим часом будуть переміщені для виконання завдань на східні кордони нашої держави, військовим частиною 117-ї окремої бригади територіальної оборони, яка захищає Сумщину, добровольчим формуванням міста Суми та Сумського району.

Дякую волонтерам та партнерам за роботу! З нашими Людьми ворогу не вдасться влаштувати люту зиму! Разом Переможемо!

Громада посилює енергоефективність

14

Під час війни і блекаутів дуже важлива економія енергоресурсів. Влада Сумської міської територіальної громади постійно дбає про енергоощадність

3 січня цього року громада оновила зобов'язання, доєднавшись до провідної Європейської ініціативи «Угода Мерів щодо Клімату та Енергії». Тим самим поставила за мету скоротити викиди CO₂ щонайменше на 35% до 2030 року. Досягти цього планують за рахунок заходів з підвищення енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Ще одна мета – досягти кліматичної нейтральності Сумської міської територіальної громади до 2050 року.

Наразі в розробці – стратегічний документ «План дій сталого енергетичного розвитку та клімату» (ПДСЕРК). До роботи на документом залучили експертів з енергоефективності, представників структурних підрозділів міськради, облдержадміністрації, комунальних підприємств, енергопідприємств, депутатів міської ради, науковців та екоактивістів. Крім представників громадського сектору сумської громади, до складу розробників увійшли представники ГО «Екоклуб» (м. Рівне) та ГО «Екодія» (м. Київ). Вони мають успішний досвід з реалізації енергоефективних програм.

Для пілотного проекту облаштування сонячної електростанції (СЕС)

на даху однієї із провідних сумських лікарень ГО «Екоклуб» залучив партнерів з Європи, які надали 27,5 тис. євро. За кошти бюджету громади було проведено обстеження покрівлі, розроблено проектну документацію, профінансовано супутні послуги (технагляд та експертизу). За поданням Департаменту фінансів, економіки та інвестицій, який координує проекти з енергоефективності та охорони довкілля, у березні 2023 року міська рада виділила 750 тис. грн з бюджету громади на співфінансування проекту. Спільнокоштом стало можливим облаштувати СЕС потужністю 60 кВт.

Наприкінці червня на покрівлі корпусу № 1 однієї із лікарень Сум нова сонячна електростанція почала генерувати електроенергію. Станом на 12 жовтня вона видала 20761 кВт*год, що

у грошовому вимірі склало 152 тис. гривень.

Перший успішний проект дав поштовх до реалізації наступного. Департамент фінансів, економіки та інвестицій підготував заявку на ініціативу «Підвищення обізнаності населення Сумської громади про можливості відновлювальної енергетики». Вона має інформаційну (широка просвітницька кампанія) та практичну складову. Так, вирішено встановити СЕС потужністю 7 кВт на території теплиці ботанічного саду місцевого значення «Юнатівський». У холодну пору року опалення теплиці здійснюється від електромережі. У минулому і на початку цього року через постійні відключення електроенергії, унікальні рослини в теплиці з настанням холодів неодноразово були на межі знищення. Тож тепер соняч-

на електростанція допоможе цю проблему вирішити.

Грант на реалізацію проекту залучили ГО «Центр екологічних ініціатив «Екодія», «Партнер» та «Екоклуб».

Його впровадження здійснювалося у рамках проекту NEAR-TS/2021/428-306 «Закриття циклу: справедливий енергетичний перехід, розроблений містами та регіонами», що фінансується Європейським Союзом.

Сума грантових коштів склала 375,2 тис. грн, співфінансування із бюджету громади – 197,5 тис. гривень. Кошти бюджету громади використали на інформаційну складову – поширення знань з енергоефективності серед сумчан. Крім цього, із бюджету громади було профінансовано 107,1 тис. грн на придбання обладнання для електростанції.

І вже у вересні – жовтні збудована СЕС почала генерувати перші кВт енергії. Загальний ефект від неї вже становить 24% економії від загальної річної потреби. Простий термін окупності проекту становить п'ять років без урахування зміни тарифу.

Також влада громади проводить потужну інформаційну кампанію серед мешканців щодо популяризації заходів із енергоефективності. Наприклад, 26 червня відбулося традиційне свято «Sumy energy fest», яке стало завершенням дев'ятох «Днів сталої енергії» в Сумській громаді.

Організував свято Департамент фінансів, економіки та інвестицій

у рамках грантового проекту «Підвищення обізнаності населення Сумської міської територіальної громади про можливості відновлювальної енергетики», який реалізується при співпраці з ГО «Екодія» та ГО «Екоклуб» (проект «Закриття циклу: справедливий енергетичний перехід, розроблений містами та регіонами»), що фінансується Європейським Союзом.

Під час фестивалю були нагороджені переможці конкурсів, які проводилися протягом червня. Роботи оцінювали провідні експерти у сфері енергоефективності, клімату та охорони довкілля: угоди мерів в Україні, ГО «Екоклуб», «Екодія», ГО «Еколтава» (м. Полтава), ГО «Екологічна нація» (м. Київ), Департаменту охорони довкілля та енергетики Сумської облдержадміністрації.

На заході присутні мали можливість ознайомитись з роботами учасників конкурсів та робіт на тематику альтернативної енергетики. Цьогоріч до заходу «Дні Сталої енергії» долучилося близько 4000 мешканців громади. Під час літніх канікул також проводилися заходи для найменших сумчан.

Навіть з огляду на війну та першочергові витрати коштів із бюджету громади на підтримку військових і добровольців, облаштування сховищ і укріплень, влада громади буде й надалі продовжувати працювати над енергоефективністю. І дякує усім грантодавцям, які долучаються до цієї важливої справи.

• НЕСТЕРПНА ЛЕГКІСТЬ БУТТЯ •

Євген ПОЛОЖИЙ

СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ ЧИТАЧІВ

Залізною рукою закону

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ / ЗАКОНОДАВЧИЙ КОЛАПС /
ДВА СЕКРЕТАРЯ МІСЬКРАДИ / ВСІ НА ВИБОРИ!

ПІДВАЛЬЧИК ВИДАВЦЯ

Вищий антикорупційний суд відсторонив міського голову м. Суми Олександра Лисенка від виконання обов'язків на два місяці.

А що, так можна було? **ЩЕ РАЗ** хочу сказати, що не збираюся обвинувачувати Олександра Лисенка чи виправдовувати у цій справі, давати йому оцінку як меру міста і взагалі вдаватися до огульного цькування чи прославляння, які так люблять співгромадяни.

ПИТАННЯ в іншому: що відбувається в країні? Не про фронт, звісно, мова, про фронт ми можемо хіба здогадуватися, яка там справжня картина, якщо будемо читати різні джерела. Та й то ситуація там змінюється щогодинно.

АЛЕ МИ про тут, про те, що всередині. Отже, мера міста оголосили підозру, як він вже всі знає. Але не за те, що він брав хабар (не брав, принаймні, його з хабарем не затримували, це факт), а по сукупності зібраних доказів. Ну, СБУ і САП видніше, насправді. Але про що йдеться: досі припинення повноважень міського голови, всенародно обраного (скільки б там не прийшло людей на вибори і з яким гандикапом він би не переміг – однак усенародно законно обраний,

такі підвалини демократії і норми законодавства, так) регулювалося «Законом про місцеве самоврядування». І в тому законі немає жодних можливостей на підставі оголошеної підозри і не доведеної в суді вини ні припинити повноваження міського голови, ні відсторонити тимчасово.

ОСТАННІ років сім, відколи не працюю безпосередньо головним редактором газети, мені не доводилося ретельно займатися проблематикою місцевого самоврядування та викласти в нові закони та постанови про САП чи НАБУ, Вищий антикорупційний суд тощо. Тож мені важко щось стверджувати або заперечувати, але я залишився ще (слава Богу) при здоровому глузді і можу задаватися питаннями. Наприклад, якщо всі ці антикорупційні органи наділені повноваженнями, що входять у протиріччя із «Законом про місцеве самоврядування», то в якому нині статусі перебувають хоч закон про самоврядування, хоч саме самоврядування? Дайте на хвилинку припустимо, що суд згодом вирішить, що зібрані докази проти мера – недостатні і винесе виправдальний вирок. І Апеляційний також. Звісно, на слідство і судові засідання піде багато часу, кілька місяців, може, й рік. Що зробить Лисенко у такому разі? Звісно, поновиться на посаді і вимагатиме через суд не тільки свою зарплатню, а й компенсацію за завдану репутаційну шкоду. Щось у цій схемі не працює: і з точки зору невідповідності законів один одному, і з точки зору можливих наслідків.

АЛЕ ФАКТ є факт – мера відсторонили, і перед містом поставила задача: хто керуватиме? Одразу ж пішли розмови, що поставять керувати Миську Військову Адміністрацію, тобто СОВА призначить людину, яка виконуватиме функції міського голови. Сумнівна практика також як із точки зору закону, самоврядування та ефективності. Така перспектива, судячи з усього, дуже схвилювала депутатів міської ради. Дійсно, навіщо їм людина зі сторони, зі своїми інтересами, своїм начальством, абсолютна незалежна від думки депутатів? Навіщо ж тоді мера потрібно було знімати, ніякого в тому сенсу немає!

ЗА ЗАКОНОМ, у разі припинення чи призупинення (тимчасового чи взагалі) виконання мером своїх обов'язків по-

вноваження переходять до секретаря міськради. Як-що раптом немає такого, то можна обрати більшістю голосів, не проблема. Але проблема в тому, що секретар у Сумській раді є, і прізвище його – Резнік. Служить наразі у лавах ЗСУ. Чому б його не викликати і не повернути до виконання своїх службових обов'язків? Тим більше, він із правильної партії «Слуга народу». Та не все ж так просто в нашій чудовій країні. З ЗСУ звільнитися швидко ну дуже складно, процес може зайняти місяці. А тут ще Резнік був помічений і сфотографований зі «зрадником» Разумковим, колишнім спікером ВР, пам'ятаєте ж такого хлопця? А ренегатом не місце у владних кірлах! Невідомо, чи відбувалися розмови у депутатів із Резніком чи ні, як там йшло обговорення, але тепер в Сумській міській раді – два чинних секретаря. Перший – законно обраний Резнік, і другий, тільки-но обраний – Кобзар. За законом, за Резніком зберігається по-

сада, і двох секретарів міськради бути не може априорі. Але в Сумах тепер є. Але підписувати він нічого не може, тільки збирати-розбирати сесію міськради.

ДАВАЙТЕ ще трохи пофантазуємо. Повертається завтра Резнік, подає до суду: на яких засадах незаконно, з його точки зору, обраний секретар міськради збирав сесію? Вимагаю скасувати всі рішення незаконно зібраних сесій міськради!

ОТ ДУЖЕ це все не смішно. **УЗАГАЛІ** «сумський прецедент» відкриває небачені раніше перспективи для боротьби Офісу президента з місцевим самоврядуванням (на днях, до речі, «бахнули» мера Мукачеві). Тепер усе можна вирішувати дуже просто: за наявністю (навіть мінімальною) непрямих доказів, наприклад, перемовин третіх осіб між собою зі згадкою імені мера, сперечання мера чи заступників із суб'єктами господарювання з приводу цін на послуги чи якості послуг із виконавцями цих послуг – усе це можна, за бажанням і згодою, трактувати як вимагання хабаря – і оголошувати мерам підозри, а потім відстороняти від виконання обов'язків пачками. Або показувати змонтовані фотографії сумського мера з грошима, яких він не брав, розголос, який був спричинений ними у медіа, і запитувати мера якогось іншого міста: «Хочеш так? Чи стаєш під крило за 50%?».

ТОМУ не здивуюсь, якщо «вертикаль влади» буде встановлена досить швидко. Місцевому самоврядуванню – кінець. Реформі, найуспішнішій, до речі, яка дала поштовх до розвитку тисячам громад – кінець. Складається враження, що в ОП напевне знають, коли і з яким результатом закінчиться війна, і вони готують знекровлену країну до свого безмежного панування. «Тестуємо президентську модель правління», – як проговорився високопосадовець із фракції «Слуга народу», нардеп Корнієнко. «Поки триває війна, нічого не пишійте про корупцію!», – наказує Зеленський журналістам на закритій зустрічі.

СЕРІОЗНО? І тут ще про вибори навесні нам підсипають інформацію, на добавку. Готуйтеся, посполиті.

БУДЬТЕ ПИЛЬНИМИ. Четвертий рейх мусить бути зруйнований. Допомогаємо ЗСУ і не толеруємо корупцію. ❏

Здійснено за підтримки Асоціації «Незалежні регіональні видавці України» в рамках реалізації проекту Хаб підтримки регіональних медіа. Погляди авторів не обов'язково збігаються з офіційною позицією партнерів.

Асоціація
Незалежні Регіональні
Видавці України

ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРНАФТА» (скорочене найменування: ПАТ «УКРНАФТА»; код в ЄДРПОУ 00135390; юридична та поштова адреса: 04053, м. Київ, пров. Несторівський, буд. 3-5; тел./факс: (044) 506-10-03 e-mail: office@ukrnapta.com), повідомляє про наміри отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря для промайданчику ПАТ «УКРНАФТА» НГВУ «ПОЛТАВНАФТОГАЗ» УБР «БУДСЕРВІС» ОХТИРСЬКА ГРУПА за адресою: 42704, Сумська обл., Охтирський р-н, м. Охтирка, вул. Снайпера, буд. 15А.

На промайданчику ПАТ «УКРНАФТА» НГВУ «ПОЛТАВНАФТОГАЗ» УБР «БУДСЕРВІС» ОХТИРСЬКА ГРУПА здійснюється виробництво бетону для забезпечення потреб підприємства та поточні ремонти обладнання, що передбачає проведення зварювальних робіт, газову різку сталі, металообробні та деревообробні роботи, дрібні фарбувальні роботи, склеювання деталей з деревини. Аварійне живлення електричного обладнання забезпечується дизельною електростанцією.

Мета отримання дозволу на викиди – дотримання вимог природоохоронного законодавства, а саме – отримати право експлуатувати обладнання для виробництва бетону (в т.ч. місця зберігання сипучих матеріалів), зварювальних робіт, газової різки сталі, металообробних та деревообробних робіт, виконання фарбувальних робіт та скле-

ювання деталей з деревини, а також – дизельну електростанцію, які є джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Зазначена вище діяльність із поточних ремонтів обладнання, виробництва бетону та аварійного електропостачання обладнання не підлягає оцінці впливу на довкілля та прямо не передбачена вимогами ч. 2 та ч. 3 ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

До основного обладнання відносяться: бункер зберігання цементу, зварювальні апарати ВД-306 (2 од.), газовий різак ДОНМЕТ 142 (2 од.), КШМ (Болгарка), заточні верстати (3 од.), деревообробні верстати (12 од.) та дизельна електростанція ГСФ-100ДУ2 ІМ2003.

Максимальний обсяг викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел складе 8,79185 т/рік, у тому числі: залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) 0,068 т/рік, марганець та його сполуки (у перерахунку на діоксид маргану) 0,003 т/рік, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, недиференційованих за складом 1,9542 т/рік, кремнію діоксид аморфний 0,0004 т/рік, оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) в перерахунку на діоксид азоту 0,019 т/рік, азоту (I) оксид [N₂O] 0,0001 т/рік, діоксид сірки (діоксид та триоксид) у перерахунку на діоксид сірки 0,008 т/рік, оксид вуглецю 0,047 т/рік, вуглецю діоксид

6,452 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) 0,004 т/рік, уайт-спірит 0,191 т/рік, спирт полівініловий 0,00002 т/рік, вінілацетат 0,00003 т/рік, ксилол 0,041 т/рік, метан 0,0003 т/рік, фториди, що легко розчиняються (наприклад, NaF), та їх сполуки в перерахунку на фтор 0,002 т/рік, фториди погано розчинні неорганічні (фторид алюмінію і кальцію) 0,0013 т/рік, фтор і його пароподібні та газоподібні сполуки в перерахунку на фтористий водень 0,0005 т/рік.

На промайданчику немає виробництва і технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології і методи керування. Заходи щодо скорочення обсягів викидів не плануються – викиди від обладнання не перевищують нормативних граничнодопустимих викидів, перевищення гігієнічних нормативів повітря населених місць на межі санітарно-захисної зони та житлової забудови відсутні. Встановлені нормативи граничнодопустимих викидів дотримуються.

Пропозиції та зауваження направляти протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного оголошення до СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ (ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ за адресою: 40000, Сумська обл., м. Суми, Майдан Незалежності, 2; тел.: (0542) 78-27-85; електронна пошта: mail@sm.gov.ua.

Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АМУНГАШ» (ТОВ «АМУНГАШ»), ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 45351794, місцезнаходження суб'єкта господарювання: 40020, Сумська область, місто Суми, вулиця Ковпака, будинок 4, контактний номер телефону: Луговська Анна Олександрівна +38(050)177-46-16, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання: amungash2023@gmail.com.

Мета отримання дозволу на викиди – визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, на отримання дозволу на викиди ЗР для існуючих об'єктів.

Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля: діяльність ТОВ «АМУНГАШ», згідно з вимогами Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» планова діяльність не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування): на території цех фасування засобу протиоблідувального, що знаходиться за адресою: 40021, Сумська область, м. Суми, вул. Петропавлівська, 121, основним джерелом утворення забруднюючих речовин в атмосфері є ємність для зберігання засобу мийного для скла «Сяйво» (ТУ У 24.5-32555589-001:2007) та дві розливні машина РОЗМА 020 для 1 л та 4 л, що викидають в атмосферне повітря забруднюючі речовини.

Відомості щодо видів та обсягів викидів: спирт етиловий 0,011429т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання: для існуючого об'єкта не впроваджуються найкращі існуючі технології виробництва, які потребують надмірних витрат, а саме: технології найбільш ефективні з точки зору попередження, мінімізації або нейтралізації забруднюючих речовин, доступних будь-якому суб'єкту господарювання, який має відповідний тип виробництва (устаткування).

Впровадження цих технологій передбачає підготовку робітників, методи роботи, інструменти контролю. Вартість використання таких технологій не повинна бути надмірною у порівнянні з природоохоронним результатом.

Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання та дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи граничнодопустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не розробляються.

Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству: на підприємстві не існують джерела викидів, з яких в атмосферне повітря надходять забруднюючі речовини від виробництва та технологічного устаткування, на які повинні впроваджуватися заходи щодо досягнення встановлених нормативів граничнодопустимих викидів для найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин.

У зв'язку з цим «Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, які віднесені до основних джерел викиду» - не розробляються.

Адреса держадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища, до якої можуть надсилатися зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди та строки подання зауважень та пропозицій: з пропозиціями та зауваженнями щодо діяльності даного підприємства з питань охорони атмосферного повітря звертатися протягом 30 днів з моменту опублікування цього оголошення до Сумської обласної військової адміністрації за адресою: 40000, Сумська обл., м. Суми, майдан Незалежності, 2.

ЗДАЮТЬСЯ В ОРЕНДУ КІМНАТИ
в офісному приміщенні у центрі міста, площа **Покровська**.
Загальна площа кімнат – 60 кв.м.
Ціна помірна.
Охорона, інтернет.
050 574 49 04
050 634 33 72

Просимо з'явитися в термін до 23 березня 2024 року, всіх спадкоємців після померлого 23.09.2023 року Байдак Сергія Григоровича з питання прийняття спадщини до приватного нотаріуса Сумського міського нотаріального округу Шоколи Наталії Валеріївни за адресою: м. Суми, пр-т Лушпи Михайла, буд. 22, кв. 74.

ОГОЛОШЕННЯ
ТОВ «Українська універсальна біржа» за заявою ТОВ «Атлант сек'юріті груп» оголошує про проведення біржових торгів з продажу майна, що переходить у власність держави

Лот №168/23-п: Озима пшениця вагою 8900 кг, нестандартна (вологість–14,8%, склоподібність–15,0%, масова частка білка–8,0%, клейковина–13,5%, сміттєва домішка–2,0%, зернова домішка–32,5%, сажкове зерно–59,0%).

Початкова вартість: 26500,00 грн. з ПДВ.
Місцезнаходження майна: ділянка №2 ТОВ «Краснопільське ХПП», Сумська обл., Сумський р-н, с.Самотівка, станція Корчаковка, буд.29.

Прийняття заяв про участь в біржових торгах закінчується за один робочий день до їх проведення, за адресою: м.Київ, вул.Архітектора Кобелева,1/7, оф.314, тел.: (093)0430676.

Біржові торги проводимуться з 19.10.2023 року, щоп'ятниці 20.10.2023, 27.10.2023, 03.11.2023, 10.11.2023, 17.11.2023 та 20.11.2023 об 11:00 год. за адресою: м.Київ, вул. Архітектора Кобелева, 1/7, оф.314.

ТОВ «УУБ» є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, тому учасник біржових торгів за один робочий день до їх проведення повинен пройти процедуру верифікації особи.

Додаткову інформацію щодо часу ознайомлення з майном, умов участі у біржових торгах можна отримати за адресою: м.Київ, вул.Архітектора Кобелева, буд.1/7, оф.314, тел.: (098)894981, (093)0430676 щоденно в робочі дні з 09.00 до 16.00 години, web-сайт ТОВ «УУБ»: <https://www.uub.com.ua>.

Публічне повідомлення.
Шостого числа серпня місяця 2023 року на землях України біля м.Суми створена Територіальна Родова Община «Рассвет». Повідомлення набуває сили з моменту опублікування.
Оскарження приймаються на протязі п'яти днів з моменту публікації за адресою м.Суми, 40030, а/с 48.

ЗДАЄТЬСЯ В ОРЕНДУ КІМНАТА
в офісному приміщенні у центрі міста, площа **Покровська**.
Загальна площа – 10 кв.м.
Ціна помірна.
Охорона, інтернет.
050 574 49 04
050 634 33 72

ЗДАЄТЬСЯ В ОРЕНДУ КІМНАТА
в офісному приміщенні у центрі міста, площа **Покровська**.
Загальна площа – 27 кв.м.
Ціна помірна.
Охорона, інтернет.
050 574 49 04
050 634 33 72

Панорама
Всі Суми Панорама-медіа
№42 (1287), 18.10.23 – 25.10.2023 р.
Видається з грудня 2010 р. (1998р.)
Реєстр. свідоцтво: СМ № 472/94ІП від 10.12.2009 р. Ціна договірна.
Ідентифікатор у реєстрі суб'єктів у сфері медіа згідно рішення Нацради України з питань телебачення і радіомовлення від 22.06.2023 р. R30-00975
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
Верстка та дизайн: **Наталія ФЕСЕНКО**
Дизайн: **В'ячеслав БОДНАР**
Редактор сайту rama.com.ua
Олена КАСАТКІНА
Редактор сайту vsisumy.com
Артем ТУРЧИН
Відділ приватних оголошень: 050 574 49 04
E-mail: vsisumy@gmail.com
Відділ передплати та замовлення газети вдома: E-mail: postman@rama.com.ua
Виплата гонорарів здійснюється за рішенням редакційної колегії

Засновник: ПОЛОЖІЙ Є. В.
Видавець: ТОВ «Всі Суми Панорама-медіа»
Адр.: м.Суми, Покровська пл., 6, 2 пов.
Тел.: 050 574 49 04
Вебсайти: <http://www.rama.com.ua>
<http://www.vsisumy.com>

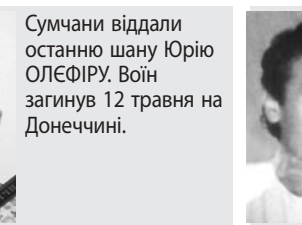
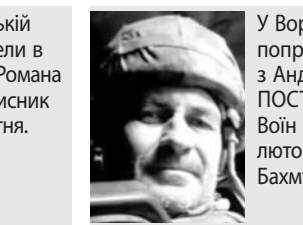
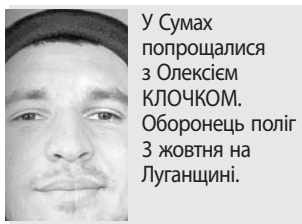
Наклад газет «Всі Суми Панорама-медіа»: **5000 прим.**
Віддруковано: ФОП Голуб С.Ю., 21034 м. Вінниця, вул. Учителівська, 21, тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98
Номер підписаний до друку 16.10.23 р. Замовл. 2325241

Значком позначається закінчення авторського матеріалу «Панорама»
Матеріали з позначкою розміщуються під рубрикою «на правах реклами», згідно зі статтею 9 закону України «Про рекламу».
Матеріали з позначкою друкуються згідно з «Договором про публікацію інформаційних матеріалів».
Матеріали розміщені у рубриці **ПОЛІТИКА** та **ІНТЕР'ЄС** розміщуються на правах реклами.
Передвиборча агітація: **ПЕРЕДВИБОРЧА АГІТАЦІЯ**

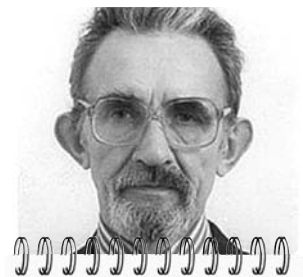
Індекс передплати: 23489
При використанні матеріалів посилання на газету обов'язкове. Відповідальність за якість друку несе друкарня. Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

Четвер 19 жовтня	П'ятниця 20 жовтня	Субота 21 жовтня	Неділя 22 жовтня	Понеділок 23 жовтня	Вівторок 24 жовтня	Середа 25 жовтня	Четвер 26 жовтня
Ніч +3	Ніч +3	Ніч +1	Ніч 0	Ніч +2	Ніч +3	Ніч -1	Ніч 0
День +9	День +8	День +4	День +4	День +4	День +6	День +9	День +8

ВТРАТИ

СЛОБОЖАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

18.10.2014

19.10.2020

19.10.1978

21.10.1984

21.10.1936

ЗАГИНУВ ОЛЕКСАНДР РОВНИЙ – солдат ЗСУ. Після одруження переїхав до с.Річки (Білопільщина). Воював на посаді стрільця-помічника гранатометника. Загинув від смертельного поранення, отриманого біля с. Вільхове (Луганщина).

ПОМЕР ВАЛЕРІЙ КОВТУНЕНКО – актор, композитор, поет, виконавець, уродженець с. Олександрівка (Конотопщина). Член Національної спілки письменників України (1992). Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня. (2009). Лауреат премії ім. Дмитра Яворницького.

НАРОДИВСЯ ЄВГЕН ХРОЛЕНКО – старший лейтенант міліції, уродженець с. Рогізне (Сумський район). Перебував в зоні проведення АТО у відрядженні в складі зведеного загону. Загинув 16 лютого 2015 р. під час обстрілу біля м. Гірське (Луганщина).

НАРОДИВСЯ ОЛЕКСАНДР ШОВТУТА – солдат ЗСУ, недригайлівчанин. Воював на посаді старшого механіка у складі 27-ї Реабр. Загинув 3 вересня 2014 р. під час обстрілу з території РФ базового табору полку поблизу селища Победа (Луганщина).

НАРОДИВСЯ ІВАН ЧЕРНЯКОВ – історик, археолог, уродженець с. Нова Слобода (Путівльщина). Член-кореспондент Українського відділення Міжнародної організації ІКОМОС та Українського благодійного фонду «Трипілля».

21.10.2014

22.10

23.10.2016

24.10.2015

ПОМЕР ЮРІЙ ЦАРИК – письменник, лауреат премії ім. М.Хвильового, член НСПУ, тележурналіст, сумчанин. Учасник Протестного руху «шістдесятників» у Сумах. Політв'язень ССРСР.

ВШАНУВАННЯ ОБРАЗУ ІКОНИ КОРСУНСЬКОЇ БОЖОЇ МАТЕРІ. У 988 році список святині був принесений з Корсуня у Київ святим рівноапостольним князем Володимиром і отримав назву Корсунської ікони.

ЗАГИНУВ СЕРГІЙ ПУСТОВИЙ – молодший сержант ЗСУ, охтирчанин. Воював на посаді командира відділення у складі 24-го окремого штурмового батальйону «Айдар» (10 ОГШБр). Загинув під час виконання бойового завдання поблизу с. Славне.

ПОМЕР ОЛЕКСІЙ ГЕРГЕЛЬ – матрос ЗСУ, уродженець Конотопа. Воював на посаді навідника у складі 1-го ОБМП (36-та ОБРМП). Смерть настала у Дніпропетровській лікарні ім. Мечникова внаслідок вогнепального поранення.

18 ЖОВТНЯ
Європейський День боротьби з торгівлею людьми
Європейський день паперового пакета
Міжнародний день жіночого щастя
ООН: День без бороди

19 ЖОВТНЯ
Міжнародний день кредитних спілок

20 ЖОВТНЯ
Міжнародний день кухаря і кулінара
Всеукраїнський день боротьби з захворюванням на рак молочної залози

21 ЖОВТНЯ
Всесвітній день йододефіциту
Міжнародний день обізнаності про заїкання
День Фехнера
День австрійського ігристого вина

22 ЖОВТНЯ
День обізнаності про синдром Кабукі

23 ЖОВТНЯ
День створення Землі
Міжнародний день снігового барса
День організатора ток-шоу

24 ЖОВТНЯ
Міжнародний день ООН
Всесвітній день інформації про розвиток
Всесвітній день боротьби з поліомієлітом
Міжнародний день дій на захист клімату

ЦІКАВІ ФАКТИ

За легендою, кава без кофеїну з'явилася завдяки шторму, у який потрапив корабель з кавовими зернами.

К Р О С В О Р

Голосне спіння	Бог вітру шумерів	Смугастий хижак	Нелітаючий птах	Китайський вірш	Гранульовані опади	Перше в житті слово	Ловкач, провідний світ	Капітал	Ослик, друг П'яточки	Первісна заборона	Корова в дитинстві	Балакучий папуга	Атрибут жибрака	Арабська лютьня	Будинок собаки
Світло-волоса людина	Не буває без вогню	Опитний аркуш	Легкий кавалерист	Сотка	Лікар на підвіконні	Задній план картини	Акин на Кавказі	Жіноче ім'я	Підвищена вартість векселя	Жіноче ім'я	Підвищена вартість векселя	Жіноче ім'я	Підвищена вартість векселя	Жіноче ім'я	Підвищена вартість векселя
Широкосердечне хвилювання	Есперанто	Приміщення для корів	Китайська міра довжини	Попередник серо	Грошова одиниця Лаосу	Прилад для зважування	Буква кирилиці	Буква кирилиці	Жіночий початок	Гори в Аргентині	Довгий друг Мауглі	Орган державної влади	Чорний напій	Штат США	Баба в ступі
М'яч у воротах	Одиниця площі	Початок всіх початків	Отрутна жаба	Висота звуку	Дурниця, нісенітниця	Японські шахи	Буква кирилиці	Жіночий початок	Показна розкіш	Грошова одиниця Лаосу	Прилад для зважування	Японські шахи	Дурниця, нісенітниця	М'яч у воротах	Одиниця площі
Монета Молдавії	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів	Сітка із прутів

Відповіді на сканворд №41

Т	Е	Т	А	Ж	І	О	Д	У	Е	Т	В	І	С	Т	О	Р	Г	А	Ш	У
Б	А	Р	А	Т	О	Р	Д	Е	Б	Ю	Т	Х	А	Б	А	Р	Ц	І	П	А
С	М	І	Н	Ш	Т	А	В	Б	О	Р	Н	Д	О	Л	О	С	Т	І	С	Т
С	М	І	Н	Ш	Т	А	В	Б	О	Р	Н	Д	О	Л	О	С	Т	І	С	Т
С	М	І	Н	Ш	Т	А	В	Б	О	Р	Н	Д	О	Л	О	С	Т	І	С	Т